

Det Grønne Regnskab 2019 i Økosamfund Dyssekilde

Dyssekilde Økosamfund (ØD) er blevet 30 år gammel i 2019. Et vigtigt trin i dets liv, og vi stolte indbyggere har haft en vidunderlig festdag med parade rundt i landsbyen, fælles brunch, leg, historiefortælling, musik, dans og mere. Det betyder også starten på et nyt kapitel i vores historie, og det var oplagt at lave 2 undersøgelser for at se, hvad vores nuværende situation er, en om vores forbrug og en om vores trivsel, frivilligt arbejde, ideer, visioner. Jeg vil skrive her om det første.

I 2014 har vi foretaget en sådan undersøgelse, og ved igen at bruge de samme spørgsmål, kan vi sammenligne os med dengang, specielt efter flere medlemmer der startede ØD er flyttet, af forskellige grunde, og nye medlemmer er kommet til. Andre grunde var:

- at se hvor vi er i forhold til det almindelige Danmark.
- at se hvor vi kan forbedre os selv i forhold til princippet om økologisk bæredygtighed, der er et af vores hovedmål.
- at kunne vise vores data og resultater til de studenter, "kollegaer" fra andre økosamfund, medier eller institutioner, der måske er interesseret.

Systemet vi indførte var, først at sende skemaet med spørgsmål til medlemmerne via vores nyhedsbrev online og derefter personligt kontakte de medlemmer, der ikke havde besvaret efter en rimelig tid. Kun dem der tydeligvis nægtede at være med i undersøgelsen (af en eller anden grund), var udelukket. Undersøgelsen er foretaget af husholdninger, men resultatet var fra begyndelsen funderet på helheden, for at undgå unødvendig konkurrence eller pegende fingre. Procentdelen af svarene var temmelig høj (92%), og det skyldes sandsynligvis den direkte kontakt og den tid, vi tog på indsamlingen af svar, 4-5 måneder. Vi er ganske tilfredse med resultatet.

Men lad os komme til emnerne i undersøgelsen, der berører de spørgsmål der i øjeblikket betragtes som vigtigste i overgangen til et økologisk bæredygtigt samfund. Jeg må gøre læseren af artiklen bekendt med, at ØD er fra begyndelsen indrettet til at være så bæredygtigt som muligt, på det økologiske plan som på de andre planer, men dengang (1989) blev der ikke skabt et sæt regler for hvor meget, hvordan og hvornår man skulle nå.

VAND

Vores gennemsnitlige årlige forbrug af vand er 25,6 m³ pr. person, lidt mindre end 2014 og mere end 30% mindre end det gennemsnitlige danske (37,9%). Flere huse, vaskeriet og Fælleshuset, bruger regnvand. Ved siden af det administrerer vi vores spildevand selv, gennem et pilerensningsanlæg. Det er et system af bassiner, hvor piletræerne bruger spillevandet til at vokse. Vi skærer halvdelen af træerne ned hver vinter, på en flittig og hyggelig arbejdsweekend.

ENERGI (forbrug og produktion)

Vores elektriske strømforbrug, der i 2014 var cirka 12% mindre end det gennemsnitlige danske, er vokset med 34% i de sidste 5 år. Den væsentligste årsag er erhvervelsen af flere varmepumper i husstande, der har reduceret brugen af brændeovne, men øget brugen af elektricitet. I min boliggruppe og andre huse anvendes jordvarmesystemer til opvarmning. Det bruger også en del strøm, men er mellem de mere grønne typer.

Med hensyn til produktion af energi har flere huse solceller, der producerer ca. 40.000 kwh pr. år, og der er på ØDs jord en mellemstor vindmølle, der producerer ca. 600.000 kwh / år. Det er næsten det dobbelte af ØDs generelle forbrug. Den blev rejst i 1994 på initiativ af ØD-medlemmer og blev ejet af et laug, dannet af medlemmer og ikke-medlemmer, indtil 2016. Om få år skal den fjernes og vores Arbejdsgruppe om Bæredygtighed undersøger, bl.a. hvilke betingelser og omkostninger er der for en nye.

TRANSPORT

En af betingelserne der gjorde, at de første af vores indbyggere valgte placeringen af økosamfundet i Torup var, at der var en station, der gjorde det muligt for medlemmerne at bevæge sig med offentlig transport til KBH (via Hillerød), og det er ret brugt.

BILER har vi også. Nogle er med i en delebil-gruppe, der samler ca. 16 personer om 5 biler. I henhold til vores undersøgelse er den gennemsnitlige årlige kørsel pr voksen person i ØD 6614 km., ca. 62% mindre end den gennemsnitlige danske. Vi er nu i færd med at tænke på et nyt delebil-system, måske med flere el-biler (i øjeblikket er der kun 2) og vi har allerede 2 el-opladere ved vores parkering.

FLYVNINGER. Hvad angår vores vaner med flyrejser, fløj vi sidste år ca. 450.000 km., Ca. 2500 km. per person. Mindre end halvdelen i forhold til den gennemsnitlige danske. Et muligt projekt er på et tidspunkt at starte en lokal "fond for kulstofkompensation", for yderligere reduktion af effekten af vores flyforbrug. For hver gang man flyver, vil det være muligt at kompensere udslip af CO2 med at støtte et lokal projekt som reducerer samme mængde CO2.

KØDSPISNING

Det er et faktum at spisning af kød, især rødt kød, har stor effekt på klimaet og vi skal begrænse det så meget som muligt. Ikke nemt i Danmark! Svarene på vores undersøgelse viser, at med hensyn til spisevaner er den gennemsnitlige spisning af kød i ØD begrænset til 2,4 dage om ugen, som svarer til ca. 18 kg. per person om året. I Danmarks er kødspisning stadigvæk en af de højeste i verden, og det gennemsnitligt årlige forbrug pr. person er ca. 52 kg. Forskellen skyldes i høj grad det faktum, at ca. 36 af vores medlemmer er vegetarer. Det er 19% af os, mens procentdelen af vegetarer i Danmark er 2,4 (ifølge Vegetarforeningen).

Vores undersøgelse var ikke professionel og kan blive bedre næste gang, men vi har fået dyrebare oplysninger om, hvor vi står med vores forbrug. I september, lige efter vores fejring af ØDs fødselsdag, gik prisen for årets landsby, der i 2019 havde "Den bæredygtige landsby" som tema, til Torup, som Dyssekilde økosamfund er en stor del af. Det var med glæde og stolthed, at jeg hørte den tidligere minister for bolig og landdistrikter, der var præsident for juryen sige, at der ikke var nogen tvivl om, hvem titlen skulle gå til, ikke kun for det økologiske men også for det sociale og økonomiske resultater.

Vi skal dog ikke sidde med vores krone og tænke vi har nået målet! Tværtimod kan vi bruge det som stimulus til at være endnu mere grønne, fordi vi har mere ansvar fra at blive betragtet som en model... og vi ved der er dele af vores forbrug som kræver en øget indsats fra vores side, at der skal stadig arbejdes meget for at fremme omstillingen til et bæredygtigt samfund og at bremse klimændringerne. Vi vil lave det med glæde, fordi som man siger i den ecovillage bevægelse ... Hvis det er ikke sjov, det er ikke bæredygtigt!

Et håb jeg har for ØD er, at vi kan blive CO₂-neutrale om få år. Vi har bygget mange smukke huse og et smukt samfund fra bunden, så jeg ved, at vi kan gøre det. Samme håb har jeg for de andre økofællesskaber og foreninger i Danmark, der som Dyssekilde er på forkanten med arbejdet for en bæredygtig og retfærdig fremtid for dette dejligt lille land ... og verden.

Årligt gennemsnitligt forbrug i ØD 2019

	Total	ØD per person	DK per person	CO ₂ udslip (ton)
Vand (m ³)	4710	25,6	37,9	
Brænde (m ³)	136,5	0,76		0,39
EL (Kwh)	363.412	2030	1600	0,5
Bilkørsel (Km)	826802	6614	16.000	0,6
Flyvninger (Km)	449298	2510	5400	0,39
Kødspisn. (Kg.)	2,4 d/uge	17,5	52	0,18
ØD				2,06
Danmark				6

Grønne hilsner

Matawan Baio,

Økosamfundet Dyssekilde